



Dnr BSN-2020-719

Norrtälje kommunala förskolor

Kvalitetsredovisning läsåret 2019/2020

Dnr BSN 2020-719



Helen Osbeck
2020-09-16

Syfte med redovisningen

Varje huvudman ska kvalitetssäkra sin verksamhet enligt skollagens fjärde kapitel¹. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de *nationella målen* för förskolan. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Rektor och/eller huvudmannen ska se till att uppkomna brister rättas till². All personal ska delta i kvalitetsarbetet. Redovisningen ger en lägesbedömning över hur förskolan föregående läsår uppfyllt de nationella kraven. Här ingår analyser av utbildningens resultat men även dess förutsättningar. Den innehåller också förskolornas utmaningar och utvecklingsbehov. Förskolornas utvecklingsområden utifrån de uppsatta målen avslutar rapporten. Utifrån de brister och utmaningar som framkommer när resultaten analyseras förväntas enheterna och/eller huvudmannen vidta nödvändiga åtgärder. Redovisningen ska ligga till grund för barn- och skolnämndens fortsatta arbete med att utveckla förskoleutbildningen så att varje enskilt barn får en likvärdig utbildning utifrån de nationellt satta kraven. Norrtälje kommun följer Skolverkets allmänna råd gällande systematiskt kvalitetsarbete³.

Sammanfattning

Vårdnadshavarna upplever att deras barn är tryggt i förskolan och att barnen trivs.

Under det gångna året har kompetensutvecklingen i huvudsak bestått av det obligatoriska nätverket kring undervisning och målstyrd planering. Många pedagoger har gett gott betyg till insatsen. Det har varit givande att få diskutera med andra och lärorikt att filma och titta på sin praktik under ledning av en uppskattad projektledare. Nätverken har bidragit till ökad medvetenhet och samsyn kring de centrala delarna i läroplanen, mer fokus på målstyrning och ökad användning av ett yrkesspråk i pedagogernas dagliga samtal. Deltagandet i nätverken har dessutom lett till ökad självkänsla hos många barnskötare och förskollärare. Medvetenheten kring att förskollärare är ansvariga för undervisningen och att alla pedagoger deltar i genomförandet av den har utvecklats under året.

De barnskötare som var utbildade har under året påbörjat en barnskötarutbildning, en dag i veckan på arbetstid. Detta har bidragit till att kompetensen ytterligare har höjts och barnskötarna har kunnat vara delaktiga i analyser i högre grad.

Vi har sedan tidigare en IKT-grupp (Informations- och kommunikationsteknik är den del av informationsteknik som bygger på kommunikation mellan människor.) Gruppen består av minst en representant från varje förskoleområde. Gruppen träffas 1 gång i månaden för att utbyta erfarenheter, tips, tankar och reflektioner kring användandet av digital teknik. Detta är ett pedagogiskt forum där utveckling och lärande står i fokus. Förskolornas eget kvalitetsarbete har visat på att vi behöver arbeta mer medvetet med digitala verktyg för att det ska bli likvärdigt. Detta är ett utvecklingsområde.

Ett annat utvecklingsområde som rektorerna beskrev i kvalitetsdialogen är att fånga upp alla barn. Inte bara de barn som syns, är kreativa och tar plats. Vi ska inte hålla tillbaka barn, men vi ska ha strategier för att alla barn ska kunna vara delaktiga och ha inflytande. Förskolornas eget kvalitetsarbete har visat på att vi behöver arbeta mer medvetet inom området jämställdhet. Hållbar utveckling är ett paraplybegrepp där jämställdhet ingår.

¹ Skollagen (2010:800) kapitel 4.

² Skollagen (2010:800) kap.4 5-7§§

³ Skolverket, 2012. Systematiskt kvalitetsarbete i skolan.

Coronapandemin har påverkat och påverkar hela vårt samhälle, även våra förskolor. Det har funnits en oro för virusets påverkan samt ett uppdrag att ha möten i olika grupper digitalt, vilket tidigare har varit en utmaning, men som nu fått ett rejält lyft framåt. Ändå har barnen fått en god utbildning. Många barn har i perioder varit hemma, eftersom inga som helst symptom på förkylning har tillåtits, samtidigt så har pedagogerna hittills varit relativt friska. Rektorererna har gjort dagliga riskanalyser och varit flexibla i sitt arbetssätt. Flera av rektorerna vittnar om att de har varit mer närvarande både psykiskt och fysiskt på sina förskolor, då många fysiska möten har ställts in eller skett digitalt utan restider mm.

På Hallsta förskola och Tallbackens förskola präglades läsåret av konsekvenserna som nedläggningen av förskolelokalen Valen förde med sig. På grund av mycket höga radonhalter fick de med en veckas varsel lämna lokalerna . Pedagogerna har gjort sitt bästa under rådande förhållanden men det har många gånger varit slitsamt och stressigt beroende på att utbildningen har genomförts i för ändamålet ej anpassade lokaler samt att det varit många barn med stora särskilda behov på samma avdelning. Det har skett ett nära samarbete med barn- och elevhälsan, men det har ändå varit stora utmaningar för pedagogerna.

En kommunal förskola för nattomsorg har snabbt startat för att kunna ta emot barn vid behov under Coronapandemin, samt för vårdnadshavare med vanliga behov av omsorg då förskola och fritidshem inte har öppet.

Superstruktur är ett arbetssätt som har visat sig vara framgångsfaktor för de kommunala förskolorna. Det innebär att man tydliggör organisationen så att alla vet vem som gör vad och när. Teckenstöd, ofta i kombination med bildstöd ger barnen en tydligare bild av dagen men även en ökad möjlighet att kommunicera. Flera arbetslag märker att detta ger lugnare och tryggare barn överlag. Nytt för i år är att ett paket med bildstöd kan beställas genom barn- och elevhälsan, vilket upplevts som positiv

Högläsning visade sig tidigare vara ett utvecklingsområde på många förskolor. Genom Polyglutt (digital inläsningstjänst på flera olika språk) sker högläsning i större omfattning nu och kan genomföras i större grupp då fler barn kan fångas samtidigt. Även läsningen av analoga böcker har prioriterats och förskolorna har nu läshörnor på alla avdelningar. På förskolor med många barn från andra kulturer synliggörs arbetet med språkutveckling både för vårdnadshavare och pedagoger, och pedagogerna har ett mycket medvetet arbetssätt kring språk.

Individanpassad utbildning utefter det individuella barnets behov och dels utifrån barngruppens behov, vara närvarande med barnen och att aktivt bjuda in barnen i olika diskussioner/frågor är det som gett störst effekt i form av trygga barn med ökad tilltro till sin egen förmåga som vågar uttrycka sina åsikter och funderingar. Detta har synliggjorts via resultaten i Våga Visa samt dokumentationerna i Unikum.

Miljöns tillgänglighet och tydlighet varierar mellan förskolorna och mellan avdelningarna. Olikheterna beror delvis på pedagogernas skiftande kompetens men även på lokalernas utformning. I ändamålsenliga lokaler är miljön tillgänglig och överskådlig vilket ökar möjligheterna för barnens delaktighet.

Kontinuerliga reflektionstillfällen i arbetslaget har visat sig vara en förutsättning för att kunna bedriva en väl genomtänkt undervisning, som strävar mot målen i läroplanen och fångar upp barnens teorier och hypoteser. Detta fungerar bra på de större förskolorna men är ett problem att få till på de mindre förskolorna som består av en avdelning.

Ekonomin tillåter inte att anställa vikarier för att underlätta för ordinarie personal att kunna ta sig tid till reflektioner över undervisning och andra insatser.

Kvalitetsdialogerna med politiken ses som en framgångsfaktor för en gemensam syn på förskolan utvecklig. Rektorerne förväntar sig en tydlighet och en långsiktig planering så det vet vad de har att förhålla sig till.

Utvecklingsområden 2020-2021

Systematiskt kvalitetsarbete.

Fortsatt implementering av läroplanen. Från teori till praktik. Målstyrd planering, analyser och utvärderingar för utveckling av utbildningen.

Hållbar utveckling

Prioriterat område utifrån förskolornas kvalitetsrapporter är jämställdhet.

Digitala verktyg i en digital förskola.

Öka likvärdigheten kring digitalt verktyg för en hållbar utveckling.

Inledning

Förskolan ligger inom barn-och skolnämndens ansvarsområde. Utbildningen styrs av skollagen och läroplanen⁴ för förskolan. Utbildningen styrs också av Skolverkets allmänna råd som ska följas om huvudmannen inte på annat sätt visar att de nationella kraven inom de specifika områdena uppfylls.

Förskoleverksamheten i Norrtälje kommun

Norrtälje kommun har 32 kommunala förskolor och nio rektorer för förskolan. Varje rektor har mellan tre och fem förskolor att ansvara för inom sitt område. I förskolorna går ca 1660 barn och arbetar ca 330 pedagoger. Förskolorna ligger med stor geografisk spridning inom ett förskoleområde. Det är stora variationer, allt ifrån gamla små förskolor med fem barn och några större relativt nybyggda med hundra barn. Det finns ett antal paviljonglösningar, både gamla och nya. Många av förskolorna är inte ändamålsenliga och har slitna gamla lokaler. En ny förskola med plats för ca 100 barn öppnade i augusti 2020, i Hallstavik. En mycket efterlängtd förskola. Tillgången på förskoleplatser är stor på de förskolor som ligger utanför tätorterna, men inom Norrtälje stad, Elmsta, Rimbo och Hallstavik är det kö till många förskolor och det finns en oro att platserna inte kommer att räcka. Befolkningsprognoserna stämmer inte alltid med verkligheten. En kommunikation förs med lokalstrateger på alla nivåer. Flera fristående förskolor har planer på att etablera sig, men det tar tid. Det är viktigt att det finns kommunala alternativ eftersom alla vårdnadshavare inte vill ha sina barn i fristående förskolor. Det är problematiskt med flera små förskolor som inte går runt ekonomiskt och som kan ha svårigheter att rekrytera och svara upp mot de nationella målen. Inom kommunen finns även 38 st. fristående förskolor med ca 45 % av det totala antalet barn som totalt ligger på ca 3000 barn.

Varje rektor har ett ledningsstöd utifrån antal barn som finns i området. De allra flesta har valt att ha en biträdande rektor och ett administrativt stöd i olika omfattning.

⁴ Lpfö 2018:50

Varje rektor har mellan ca 25 och 50 medarbetare, de flesta har ca 40 st. Alla rektorer har ett stort engagemang för sitt uppdrag, vilket avspeglar sig i utbildningen för barnen. Rektorsutbildningen är något som alla har genomgått eller genomgår nu. Förskolan som helhet har mycket nöjda vårdnadshavare, vilket har visat sig i enkäter och i samtal.

En kommunal förskola för nattomsorg har snabbt startat för att kunna ta emot barn vid behov under Coronapandemin, samt för vårdnadshavare med vanliga behov av omsorg då förskola och fritidshem inte har öppet.

Utbildade barnskötare har genom omställningsfonden påbörjat en barnskötareutbildning en dag i veckan på arbetstid, i syfte att höja kompetensen. Detta har upplevts som positivt. Det har blivit ett lärande för både arbetstagaren (kommande barnskötare) och förskolorna de arbetar på, vilket redan nu har visat sig öka alla barns förutsättningar för utveckling och lärande.

Inom de kommunala förskolor är det flera avdelningar som arbetar med växelverkan ute och inne. En del av barngruppen är ute på förmiddagen och en del av gruppen är inne, och sen byter man på eftermiddagen. Syftet är att dela barnen i mindre grupper så att alla barn får det som det har rätt till utifrån de nationella målen, samt att i vissa fall ta emot ett högre antal barn under en period. Vissa förskolor har även haft statsbidrag för mindre barngrupper som kopplats till detta arbetssätt, ett antal förskolor har sökt och ett fåtal har beviljats. Arbetssättet med växelverkan har utvecklats under Coronapandemin.

Superstruktur är ett arbetssätt som har visat sig vara framgångsfaktor för de kommunala förskolorna. Det innebär att man tydliggör organisationen så att alla vet vem som gör vad och när. Superstrukturen har introducerats av specialpedagogerna, och tydligheten har lett till en förutsägbarhet för alla barn (men är särskilt viktigt för barn med behov av särskilt stöd), vårdnadshavare, vikarier och pedagoger. Även TIIF (tidiga insatser i förskolan), Växa-material (vägledning för pedagoger att granska sin verksamhet för att stärka varje barns utveckling) och stödmodulen i Unikum är redskap som har utvecklats tillsammans med barn-och elevhälsan för att hjälpa pedagoger att stötta de barn som behöver extra insatser. Vissa förskoleområden använder redan dessa verktyg, och vissa kommer att starta upp detta läsår. Den NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) utbildning som genomfördes förra läsåret har också bidragit till att arbetssättet med superstruktur har genomsyrat våra verksamheter.

Vi har sedan tidigare en **IKT-grupp** (Informations- och kommunikationsteknik är den del av informationsteknik som bygger på kommunikation mellan människor.) Gruppen består av minst en representant från varje förskoleområde. Gruppen träffas 1 gång i månaden för att utbyta erfarenheter, tips, tankar och reflektioner kring användandet av digital teknik. Detta är ett pedagogiskt forum där utveckling och lärande står i fokus. Representanten/representanterna för respektive förskoleområde tar med sig inspiration från mötet och sprider vidare i sin organisation. Gruppen planerar och genomför utbildningar, genom workshops, utifrån de behov som finns i verksamheterna. På detta sätt sprids de kunskaper och kompetenser som finns i ett förskoleområde till de andra. På så sätt ökar förutsättningarna för likvärdigheten kring digitalt verktyg. Förskolornas eget kvalitetsarbete har visat på att vi behöver arbeta mer medvetet med digitala verktyg för att det verkligen ska bli likvärdigt för alla barn genom att kompetensen finns hos alla pedagoger.

Riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barns och elevers lärande

Under våren 2020 startade vi upp ett projekt i samarbete med skolverket.

Vi har haft en ökad inflyttning av barn och elever från andra länder till vår kommun under de senaste åren. Vi ser att vi inte alltid lyckas med att skapa de bästa förutsättningarna för barns och elevers hälsa och lärande. Vi ser också att vi inte lyckas fullt ut med vårt uppdrag när det gäller nyanlända elevers måluppfyllelse i skolan. Ett lokalt team inom barn- och utbildningsförvaltningen har därför tagit fram en åtgärdsplan och fått medel från Skolverket för en särskild satsning på nyanlända barn och elever i vår kommun. Samtliga utbildningsformer kommer att delta i projektet i syfte att förbättra vårt arbete inom språk- och kunskapsutveckling.

Resursfördelning

Barn- och elevhälsan har infört två parallella processer för att fånga upp de behov av extra resurser som finns på förskolorna på grund av barnens behov. Den stora processen är styrd av läsåret. I den processen ansöker rektorerna för de barn som tidigare har haft tilläggsbelopp och som fortsättningsvis kommer att ha det under två perioder, en på hösten och en på våren. För att fånga upp barn som har extra stödbehov som upptäcks sent eller barn som börjar sin förskoleutbildning mitt i en termin söker rektorerna utifrån samma kriterier men när behovet uppstår. Den socioekonomisk fördelning på 5,3 mnkr fördelas till förskoleenheterna utifrån socioekonomiska kriterier enligt följande: 1,4 mnkr fördelas utifrån kriteriet utländsk bakgrund och 3,9 mnkr utifrån föräldrars utbildningsbakgrund. Detta innebär att en stor del av fördelningen går till Hallsta förskola, som tack vare detta och statsbidraget för mindre barngrupper, kan ha färre barn i grupperna och en större personaltäthet. Detta gynnar alla barn i området och speciellt de med särskilda behov. Rektorn fördelar sen resurserna inom enheten efter barnens olika förutsättningar och behov.

Kvalitetsdialogerna med politiken ses som en framgångsfaktor för en gemensam syn på förskolan utvecklig. Rektorerna förväntar sig en tydlighet och en långsiktig planering så det vet vad de har att förhålla sig till.

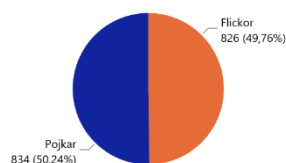
Rekrytering

Det ser olika ut hur många legitimerade förskollärare som finns på varje förskola. Som mest 67% och som minst 8%. Genomsnittet är 36 %. De mindre förskolorna kan ha större svårighet att rekrytera legitimerade förskollärare.

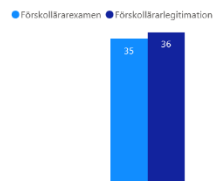


Figur 1.
Kort fakta om kommunala förskolor i Norrtälje kommun läsåret 2019/2020.

Könsfördelning (maj 2020)



Andel (%) av heltidstjänsterna med examen/legitimation (okt 2019)



Källa: Skolverket okt2019 och Hypergene 200623 (maj 2020)

Förskolans egna mål från föregående år

Likvärdiga förskolor av hög kvalitet.

Utvecklingsområde 1

Implementering av läroplan för förskolan 2018.

Analys av tidigare års kvalitetsrapporter visar att förra läroplanen inte är var helt förankrad, därför har vi dessa mål:

Mål

Alla barn erbjudas en likvärdig utbildning utifrån de nationella målen.

Alla arbetslag arbetar utifrån den reviderade läroplanen.

Insatser och effekter av dessa:

Lpfö 18 – Från teori till praktik är ett flerårigt statsbidragsfinansierat projekt. Det långsiktiga målet är att uppnå likvärdiga förskolor med hög kvalitet i Norrtälje kommun. Projektet ska bidra till att den nya läroplanen för förskolan, Lpfö 18, som började gälla första juli 2019, genomsyrar utbildningen i såväl kommunala som fristående förskolor. Samtliga barnskötare och förskollärare i kommunen har under 2019 – våren 2020. fått möjlighet att delta i nätverk där vi arbetat med att tolka, förstå, vetenskapligt förankra och omsätta de centrala delarna i Lpfö 18 i den egna praktiken. Vi har inom projektets ramgenomfört 27 nätverk med totalt 489 förskollärare och barnskötare från samtliga kommunala förskolor och från 30 av de fristående förskolorna i kommunen. Nätverken har bidragit till ökad medvetenhet och samsyn kring de centrala delarna i läroplanen, mer fokus på målstyrning och ökad användning av ett yrkesspråk i pedagogernas dagliga samtal. Deltagandet i nätverken har dessutom lett till ökad självkänsla hos många barnskötare och förskollärare. Det strukturerade arbetet med att tränga bakom skrivningarna i läroplanen har lett till att pedagogerna tillsammans med kritiska vänner från andra förskolor byggt upp en djupförståelse som direkt avspeglar sig i deras samtal och handlingar i förskolorna. Varje innehållsdel har tolkats, konkretiserats, speglats i teori och deltagarna har fått analysera hur det tar sig uttryck i arbetet i förskolan. Mellan nätverkstillfällena har deltagarna dels läst/lyssnat till vetenskaplig teori och dels filmat undervisningssituationer i sin vardag. De fysiska träffarna har sedan använts till konkretisering, analys och reflektion utifrån detta. Både pedagoger och rektorer vittnar om att arbetet i nätverken har lett till en ökad medvetenhet som börjar synas i förändrade tanke-, arbets- och förhållningssätt, vilket har ökat barnens förutsättningar för utveckling och lärande. Nu kommer arbetet fortsätta i arbetslagen med stöd från rektorer och andra ledare. Förändringsprocesser tar tid och det är helt avgörande att förstärkningsinsatser som denna följs upp av ett kontinuerligt arbete på den egna förskolan. Kombinationen av det kontinuerliga och strukturerade arbetet som görs internt på förskolan med förstärkningsinsatser som tillför nya perspektiv och ny kunskap kommer att leda till måluppfyllelse. Lärdomarna och erfarenheterna av projektet är värdefulla för den fortsatta planeringen av stödet till förskolorna kring det systematiska kvalitetsarbetet och den fortsatta implementeringen av den nya läroplanen. Det finns ett behov av att prioriterade insatser fortgår under 2020-2021.

Utvecklingsområde 2

Utifrån en hög sjukfrånvarostatistik så var detta ett utvecklingsområde.

Höjd frisknärvaron. "Ett jobb att längta till"

Mål:

- Sjuktalet för medarbetarna ska minska.

Insatser och effekter av dessa:

Arbetet inleddes för ett år sedan med en föreläsning/workshop där rektorsgruppen, verksamhetschef och HR-partner tillsammans tittade på hur andra lyckats, vad som skapar en arbetsplats med stort engagemang och hög närvaro. Därefter initierade kontinuerliga avstämningar rektor/HR-partner med fokus på sjukfrånvaro, orsaker och lämpliga åtgärder/aktiviteter. Rektor och HR-partner har genomfört arbetsmiljöarbeten med fokus på den sociala arbetsmiljön vid fem av nio rektorsområden. Avstämning i hela rektorgruppen i februari 2020.

HR inledde med mångtaliga avstämningar vilka sedan genomfördes en gång per kvartal. I och med coronapandemins intåg har sjukstatistik inte varit en relevant statistik att följa. 21 dagars frånvaro utan krav på läkarintyg, arbete för att minska smittspridning genom att bl.a. stanna hemma vid även lindriga symptom, hålla avstånd gör att rehabiliteringsarbetet blir annorlunda och till viss del fått stå tillbaka för krishantering och dagliga riskanalyser m.m.

Vinster med arbetet hittills;

Tydligare rutiner och uppföljning av chef vid sjukfrånvar oanmälan.

En ökad medvetenhet hos rektorer och medarbetare om arbetsmiljö och allas ansvar arbetsmiljön, främst den sociala. Flera rektorsområden har satt arbetsmiljön som ett prioriterat område i den levande verksamhetsplanen.

Statistik, sjukfrånvaro juni och december 2019

(inkl. rektorer)

Juni 2019	December 2019
9,44%	9,03%

Utvecklingsområde 3

Pedagogiska lärmiljöer

Mål:

- En samsyn kring förhållningssätt, miljö och material ska utvecklas på samtliga förskolor.
- Förskolornas miljöer ska vara tillgängliga för alla barn och inspirera dem att samspela och utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation.
- Utforskningsbart material ska vara det övervägande materialet på förskolorna.

Insatser och effekter av dessa:

De fysiska genomgångarna av miljön på en förskola per område i syfte att se nuläget genom goda exempel och utvecklingsområden under denna period gick att genomföra på två förskolor. Sedan har det varit inställt p.g.a. coronapandemin. Dessa två besök var givande. De som deltog var verksamhetschef, lokalansvarig, rektor samt deltagare från arbetslaget. Resultatet blev en återkoppling till hela arbetslaget som genererade nya tankar och vissa praktiska förändringar i miljön. Vi avvaktar coronaläget 2020-2021, för att fortsätta detta arbete.

Underlag

Utvärdering av utbildningens kvalitet

För att barn-och skolnämnden ska kunna ta beslut om vilka insatser som ska genomföras för att höja kvaliteten i Norrtälje kommuns förskolor och skolor baseras verksamheternas kvalitetsarbete på flera olika underlag. Alla underlag används i den slutgiltiga analysen som presenteras för nämnden. I underlaget finns utvärderingar där vårdnadshavare-och barns synpunkter beaktas. Personalen utvärderar sitt resultat och barn-och utbildningsförvaltningen utvärderar huvudmannens insatser. Huvudmannens insatser handlar om de åtgärder som genomförts för att säkerställa att verksamheterna uppfyller de *nationella målen*. Skolchefens underlag förutom förskolornas kvalitetsrapporter är kvalitetsdialoger med förskolornas rektorer och nämndsledamöter, regelbundna rektorsmöten och verksamhetsbesök. Vidare ingår all annan information som kommit skolchefen tillgodo som till exempel klagomål och andra samtal från vårdnadshavare och personal.

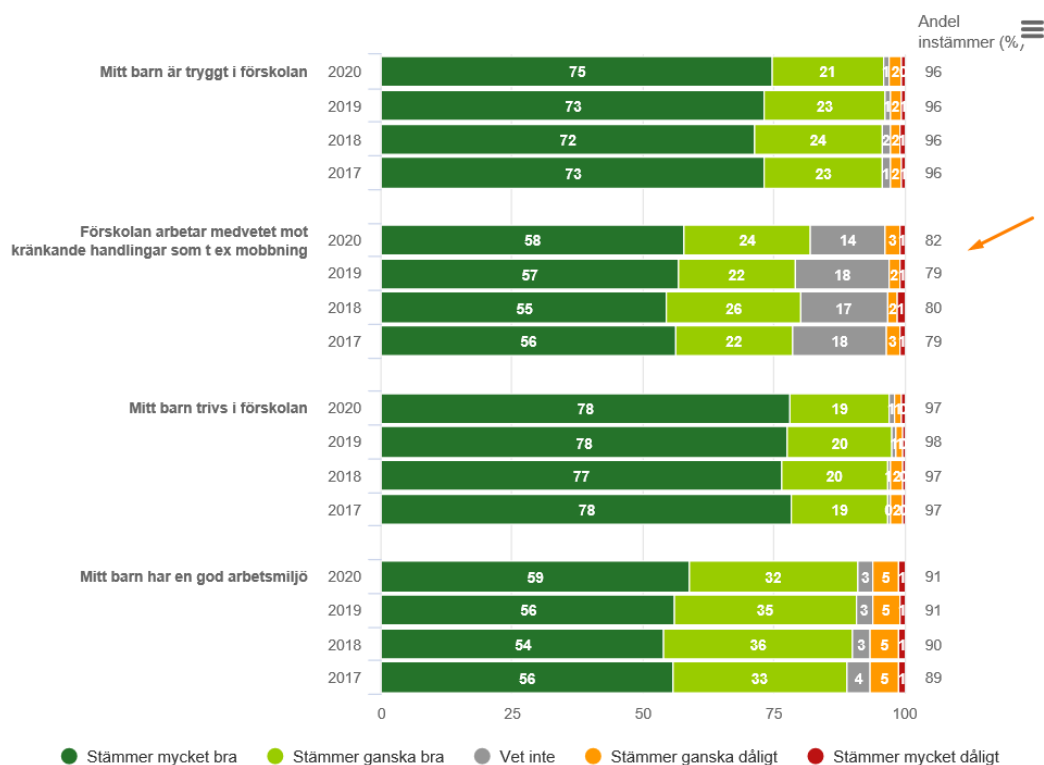
Resultat och Analys

Hur väl uppfyller förskolan de nationella målen? För att svara på den frågan behöver förskolornas resultat dokumenteras och vara tillgängliga för analys. Skolchefen för förskolan ger här en analys över hela förskoleverksamheten.

Normer och värden

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Tabell 1. Svar från föräldrar i kommunala förskolor. Området Normer och värden i Vågavisa-enkäten, våren 2020.



Analys av området Normer och värden

Vårdnadshavarna upplever att deras barn är tryggt i förskolan och att barnen trivs. Analysen visar att de avdelningar som har haft en stor personalomsättning har fått något sänkt värde. Det är viktigt för upplevelsen av trygghet att vårdnadshavarna känner igen de pedagoger som arbetar med deras barn. På aggregerad nivå är det ingen skillnad i vårdnadshavarnas uppfattning angående tryggheten. Det framgår heller inte via andra kanaler att vårdnadshavare är oroliga för sina barns trygghet inom de kommunala förskolorna. Vi konstaterar att det bedrivs ett aktiv och tillfredställande arbete för att säkerställa att barnen är trygga i vår förskoleutbildning.

Individanpassad utbildning utefter det individuella barnets behov och dels utifrån barngruppens behov, vara närvarande med barnen och att aktivt bjuda in barnen i olika diskussioner/frågor är det som gett störst effekt i form av trygga barn med ökad tilltro till sin egen förmåga som vågar uttrycka sina åsikter och funderingar. Detta har synliggjorts via resultaten i Våga Visa samt dokumentationerna i Unikum.

Pedagogerna ser resultat av ett medvetet arbete med värdegrunden i form av att barnen har större respekt för varandra och en större förståelse för hur en kamrat kan uppfatta saker. Flera förskolor beskriver att barnen refererar till läst litteratur för att påminna varandra om sociala regler samt att de barn som inte har naturlig mångfald i sin vardag har fått en större förståelse för att människor har olika förutsättningar och att mångfald är något positivt och berikande genom litteraturen. Det finns dock även förskolor som beskriver att de saknar medvetet förhållningssätt och de inte har diskuterat området tillräckligt i personalgrupperna och/eller att det inte synliggjorts tillräckligt för vårdnadshavare. För att komma tillrätta med det kommer vi att kunna ta hjälp av

varandra. Inom vår organisation har vi många goda exempel från förskolor där det har fungerat mycket bra och som kan stödja och inspirera de förskolorna till ett mer medvetet arbetssätt.

Utfallet på Våga Visaenkäten visar att många av vårdnadshavarna har fått en ökad förståelse för förskolornas arbete mot kränkande behandling. Samtidigt beskriver några förskolor att det är för många vårdnadshavare som inte vet hur de arbetar. En orsak till detta är att det saknas konkreta exempel när man beskriver arbetet för föräldrar. Under våren har en del vårdnadshavarmöten uteblivit till följd av covid-19 vilket också kan vara en förklaring till att planen mot kränkande handlingar inte presenterats på ett överskådligt sätt för alla vårdnadshavare. Inför hösten som förmodligen också kommer att påverkas av Covid-19 pandemin kommer en plan att göras för att presentera för vårdnadshavare. Vi är idag betydligt bättre förberedda för pandemins effekter än i våras.

Jämställdhetsuppdraget beskriver ingen av förskolorna att det under året har arbetat medvetet och aktivt med. Pedagogerna upplever att de arbetar med jämställdhet kontinuerligt och att de fångar tillfällen i det spontana som sker. Samtidigt har personalen på många förskolor identifierat just jämställdhet som ett utvecklingsområde som de behöver arbeta med. Rektorer beskriver att materialet och miljön är till viss del könskodad och det syns att begreppet blandas ihop med genus och normer. Det saknas kompetens kring jämställdhetsuppdraget men under detta läsår har fokus legat på annan kompetensutveckling. Vi ser dock att vi behöver lyfta området särskilt under nästa år.

TIIF (tidiga insatser i förskolan, NPF-utbildning, Växa-material och stödmodulen i Unikum är redskap som har utvecklats tillsammans med barn-och elevhälsan. Olika förskolor har kommit olika långt i arbetet med de olika verktygen. Genom att det nu finns en systematik, en struktur, ett forum och ett dokumentationsverktyg för att fånga upp barn i behov av stöd har det resulterat i att pedagogerna arbetar med dessa frågor tidigt i utbildningen. Förhållningssättet har utvecklats genom NPF-utbildningen. Teckenstöd, ofta i kombination med bildstöd ger barnen en tydligare bild av dagen men även en ökad möjlighet att kommunicera. Flera arbetslag märker att detta ger lugnare och tryggare barn överlag. Nytt för i år är att ett paket med bildstöd kan beställas genom barn – och elevhälsan, vilket upplevts som positivt.

Trygga lärmiljöer har utvecklats i det område som har deltagit i Erasmusprojekt kring lärmiljöer. En utmaning som man har fått syn på, är att det saknas någon plats där barnen kan gå undan för att få lugn och ro. En intressant reflektion som inte tagits upp i andra kvalitetsrapporter. De fysiska genomgångarna av miljön av verksamhetschef och lokalsamordnare, på en förskola per område i syfte att se nuläget genom goda exempel och utvecklingsområden under denna period gick att genomföra på två förskolor. Sedan har det varit inställt p.g.a. coronapandemin. arbetslaget som genererade nya tankar och vissa praktiska förändringar i miljön. Detta arbete kommer att återupptas när pandemin är över, tidigast våren 2021. Kvalitetsrapporterna och verksamhetsbesök visar att det finns behov av att prioriterade insatser fortgår under 2020-2021.

Omsorg utveckling och lärande

Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov,

erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.

Tabell 2. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Förskolan arbetar aktivt för att skapa en trygg vistelse för varje enskilt barn				x
Förskolan ger barnen förutsättningar att utveckla självständighet och tillit till den egna förmågan			X	x
Arbetslaget inspirerar och utmanar barnen att bredda sina förmågor och intressen på ett sätt som går utöver könsstereotypa val			x	
Arbetslaget verkar för en god och tillgänglig miljö för omsorg, lek och rörelse			x	
Arbetslaget utmanar barnens nyfikenhet och förståelse för språk och kommunikation			x	
Förskollärare och barnskötare tar tillvara de spontana undervisningsmöjligheterna			x	
Förskollärare och barnskötare har kunskap och möjlighet att genomföra utbildningen enligt de mål och riktlinjer som läroplanen anger		x	X	
	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Utbildningen är planerad för kortare och längre perioder för att säkerställa att barnen erbjuds läroplanens innehåll			x	
Förskolan arbetar aktivt och medvetet för att främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet			x	

Analys av området omsorg, utveckling och lärande

Läroplanens grund är att omsorg, utveckling och lärande ska bilda en helhet. I Norrtälje kommun är våra förskolor ofta gamla och slitna och inte ändamålsenliga. Detta försvårar arbetet för pedagogerna. I Frötuna förskola som är byggd för sju år sedan är det lättare att skapa fantastiska miljöer, samarbeta och bedriva en modern förskola än på de äldre förskolorna. De paviljonger som finns är mer ändamålsenliga i innemiljön än de äldre förskolorna. I Hallstavik har ledning och pedagoger på den nya förskolan *Linden* byggt upp rum utifrån läroplanen som olika pedagoger ansvarar för. Detta arbete kommer andra förskolor få ta del av under nästa år.

Under föregående läsår, och i vissa arbetslag även året innan, har Norrtälje kommuns förskolor använt sig av filmsekvenser för att analysera sin verksamhet. Dessa analyser har i många fall lett till andra resultat än det på förhand förväntade. Både förskollärare och barnskötare har analyserat sin egen praktik vilket medfört en ökad medvetenhet över de områden som analyserat, både enskilt och i grupp. De barnskötare som var utbildade har under året påbörjat en barnskötartutbildning en dag i veckan på arbetstid. Detta har

bidragit till att kompetensen har höjts och barnskötarna har kunnat vara delaktiga i analyser i hög grad.

Kontinuerliga reflektionstillfällen i arbetslaget har visat sig vara en förutsättning för att kunna bedriva en väl genomtänkt undervisning, som strävar mot målen i läroplanen och fångar upp barnens teorier och hypoteser. Detta fungerar bra på de större förskolorna men är ett problem att få till på de mindre förskolorna som består av en avdelning. På de större förskolorna hjälps arbetslagen åt, ett arbetslag i taget kan gå ifrån barngruppen som ofta är ute på gården och leker tillsammans och har olika aktiviteter. Rektorer på de mindre förskolorna har löst det, tex med att två pedagoger i taget reflekterar samt att en viss tid av APT får gå till gemensam reflektion, i ett försök att ge alla pedagoger likvärdiga förutsättningar. Dagtid missar man att hela arbetslaget kan sitta ner och reflektera, följa upp och se hur man ska gå vidare tillsammans, utan behöver då ta tid av APT som egentligen behövs för annat innehåll. Ekonomin tillåter inte att anställa vikarier för att underlätta för ordinarie personal.

Implementeringen av förskolans nya läroplan, Lpfö-18⁵, har under läsåret varit förskolans stora utvecklingsområde. Sedan hösten 2019 har förskolorna arbetat med, så kallad, *baklängesplanering*⁶ (att utgå från läroplansmålet), samt ingått i nätverk kring implementering av Lpfö18. Detta har genererat i en förståelse för att planeringen för utbildningen bör fokusera på ett mindre antal läroplansmål för att kunna djupdyka i dem istället för att skrapa på ytan för att "hinna" med att beröra hela läroplanens målområden. En stark tilltro till barnens förmågor och att medvetet uppmuntra barnen att prova själva eller att hjälpa varandra har visat sig leda till självständiga, hjälpsamma barn. I vissa arbetslagens skattningar finns en viss osäkerhet när de utvärderar sitt arbete eftersom det blir tydligt att alla målområden ej berörts. Vi har öppnat upp för att betrakta läroplanen ur ett bredare perspektiv där innehållet kan spridas ut över längre perioder. Innan vi påbörjade detta utvecklingsarbete arbetade många förskolor med att försöka få in allt läroplansmål inom ibland ganska snäva tidsperioder. Genom statsbidraget för kompetenshöjande insatser för förskolan har vi systematiskt arbetat för en kompetenshöjning inom läroplansarbetet i förskolan. Förskolorna har använt sig av filmsekvenser för att analysera sin undervisning eller andra situationer. Dessa analyser har i många fall lett till andra resultat än det på förhand förväntade. Både förskollärare och barnskötare har analyserat sin egen praktik vilket medfört en ökad medvetenhet över de områden som analyserat, både enskilt och i grupp. Arbets sättet, med nätverk och möjligheter till kollegialt arbete, har en stor del i den kvalitetshöjning som vi ser i förskolan idag. Vi kommer att behöva fortsätta arbetet med att implementera läroplanen i förskolorna även kommande läsår men vi står redan på en betydligt stabilare grund än tidigare.

Reflektion tillsammans med barnen har gjort att pedagogerna kan få syn på om undervisningen haft önskad effekt eller om planeringen behöver förändras.

Unikum som lärplattform har implementerats väl under detta år. Pedagogerna upplever att Unikum gör dokumentationen samlad och överskådlig, att det är lätt att gå tillbaka och reflektera över sitt arbete, utvärdera samt att det blir tydligt vilka strävansmål i läroplanen som varit i fokus. Vårdnadshavarna går och in och läser sina barns lärloggar. Det ger även rektor en större inblick i pedagogernas planeringar. Det innebär att rektorerna kan ge feedback på reflektioner och ställa frågor som breddar och fördjupar

⁵ Läroplan för förskolan Lpfö18

⁶ Undervisning i förskolan – att skapa lärande undervisningsmiljöer. Ann S. Pihlgren. 2017.

analyser samt öppnar upp för nya infallsvinklar. Detta ersätter inte vikten av att vara en närvarande ledare i verksamheterna men det tillför ytterligare en dimension till ledarskapet. Vissa rektorer är även regelbundet med på en del av arbetslagets reflektioner vilket har bidragit till fokusering kring uppdraget och en ökad förståelse för uppdraget för både rektorer och arbetslag.

Förskolan arbetar aktivt och medvetet för att främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skattningen är hög och vi ser i Våga Visa att vårdnadshavare, 91%, anser att deras barn har inflytande över utbildningen, och att deras tankar och intressen tas tillvara. Pedagogerna beskriver att barnen i stor utsträckning ges möjlighet att göra egna val i verksamheten, men de beskriver även att de uppmärksammat att val av aktiviteter är planerade utifrån ett fåtal barns visade intresse. Ett medvetet förhållningssätt och samtal inom pedagoggrupperna har lett till de insikter som finns hos pedagogerna att de barn som är drivande, tar plats, är verbala och initiativrika ofta är de som lyssnas på när det gäller att planera utbildning och undervisning. Speciellt när det kommer till den planerade undervisningen och utbildningen.

Under våren var planen att starta fördjupningsarbeten utifrån den nya läroplanen på många förskolor, vilket flera hann med att genomföra vid ett fåtal tillfällen. Syftet var att öka samsynen och förståelsen för förskolans uppdrag och konkretisera detta i varje barngrupp. Några förskolor beskriver att arbetet avstannade p.g.a. Covid-19 och dess restriktioner och planen är att återuppta arbetet så fort sociala sammankomster är tillåtna igen. På andra förskolor har detta arbete kunnat ske digitalt.

Högläsning visade sig tidigare vara ett utvecklingsområde på många förskolor. Genom Polyglutt (digital inläsningstjänst på flera olika språk) sker högläsning i större omfattning nu och kan genomföras i större grupp då fler barn kan fångas samtidigt. Polyglutt har även inspirerat till eget digitalt bokskapande. Även läsningen av analoga böcker har prioriterats och förskolorna har nu läshörnor på alla avdelningar, där man kan läsa för barnen i mindre grupper eller enskilt. På de förskolor som har många barn från andra kulturer synliggörs arbetet med språkutveckling både för vårdnadshavare och pedagoger, och de har ett mycket medvetet arbetssätt kring språk.

Mål 2019 var för flera förskolor att pedagogiska lärmiljöer inne och ute skulle vara tillgängliga och lustfyllda för att stödja barnens egna initiativ, deras utforskande och lust att lära sig. Förskoleområdet som har varit med i Erasmusprojektet beskriver att resultatet för det här målet ses i huvudsak i deras dokumentationer utifrån de internationella Erasmusprojekt – Creative Learning Environment som de deltagit i sedan 2018. Där kan de tydligt se att miljöerna har utvecklats positivt och de kan genom de dokumentationerna och ett enkätutskick via Forms se att pedagogerna har utvecklat en högre medvetenhet om att inkludera mål och syfte, samt vilka läroprocesser som skulle kunna vara möjliga för barnen, när de utformar lärmiljöer, undervisning och utbildning. Affordance-teori, en av teorierna som använts som vetenskaplig grund i projektet och som avhandlar hur materialtillgång, miljöers utformning och förhållningssätt hos pedagoger kan skapa erbjudanden och begränsningar för barns läroprocesser, har också bidragit positivt. Inom andra förskoleområden har inte samma progression skett.

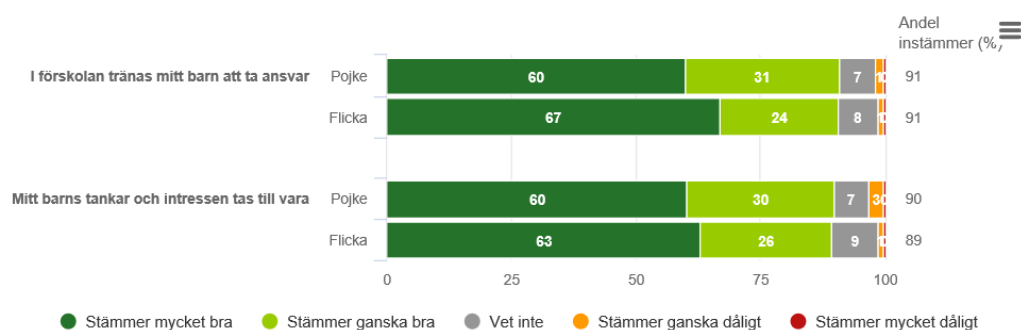
Digitala verktyg är en tillgång i det lustfyllda lärandet. Digitala verktyg, såsom ipad, projektor, digitala förstoringsglas, makey-makey, robotar mm kan fördjupa, höja och ge fler dimensioner till lärandet. Förståelse för samhällets digitalisering och digitala verktyg

som pedagogiska verktyg som används med koppling till att det tillkommit i läroplanen och är relevant att jobba vidare med. Digitala verktyg ses som ett redskap för lärandet och de ska användas på ett genomtänkt och evidensbaserat sätt i samarbete mellan pedagog och barn för att skapa en innovativ och kreativ undervisning och utbildning. Detta görs genom att erbjuda barnen möjlighet att bli producenter med hjälp av tekniken. Barnen skapar bl.a. filmer och digitala böcker. I skapandet vävs olika material och tekniker in. Även det källkritiska förhållningssättet arbetas med redan från tidig ålder när ifrågasättandet av vad som är på riktigt och vad som "bara" är på film konkretiseras. Kompetensen i ämnet och hur frekvent det arbetet görs med barnen skiljer sig åt mellan pedagoger och förskolor så likvärdigheten i den delen av utbildningen och undervisningen är något som behöver lyftas och säkras. Vi kan dock konstatera att tillgången på digitala verktyg är god för samtliga förskolor.

Barns delaktighet och inflytande

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Tabell 3. Svar från föräldrar i kommunala förskolor. Området Ansvar och inflytande i Vågavisa-enkäten, våren 2020.



Tabell 4. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Förskolan arbetar aktivt för att ge varje barn förutsättningar att uttrycka tankar och åsikter			x	x
Förskolan har rutiner för att säkerställa att alla barn får inflytande över utbildningen oavsett könstillhörighet			x	
Arbetslaget främjar barnens förmåga att ta ansvar för sig själva			x	x
Arbetslaget förbereder barnen för våra demokratiska värden			x	

Analys av barns delaktighet och inflytande

Grunden för solidaritet, ansvarstagande och trygghet byggs upp från början och följs upp under hela året genom vårt systematiska arbete.

För att barn ska kunna vara delaktiga och ha ett reellt inflytande över sin utbildning så krävs det att pedagoger har ett arbetssätt som främjar detta samt att miljön är tillgänglig och tydlig. Miljöns tillgänglighet och tydlighet varierar mellan förskolorna och mellan avdelningarna. Olikheterna beror delvis på pedagogernas olika kompetens men även på lokalernas utformning. I ändamålsenliga lokaler är miljön tillgänglig och överskådlig vilket ökar möjligheterna för barnens delaktighet. De äldre förskolornas trånga och slitna lokaler är en utmaning för pedagogerna. På vissa förskolor har man lyckats trots sämre förutsättningar tack vara ledningens och pedagogernas gemensamma arbete för att möjliggöra detta. Huvudmannen har nyligen tagit fram en lokalförsörjningsplan för hur gamla och slitna lokaler ska kunna rustas och underhållas men än så länge har vi inte hunnit se några resultat från den planen.

För att komma tillrätta med att alla barn inte har samma möjlighet till delaktighet har många pedagoger valt att dela upp barngruppen i mindre grupper. Detta har inneburit att pedagogerna har haft större möjligheter att föra djupare dialoger med barnen, att erbjuda alla barn att komma till tals samt att kunna dokumentera barnens utveckling och lärande. Pedagogerna märker ett ökat självförtroende hos barnen och att de uttrycker stolthet över sina nya förmågor och kunskaper genom detta arbetssätt. Rektorer som har avdelningar med hög andel barn med annat modersmål har sökt statsbidrag så att de kan utnyttja arbetssättet med mindre barngrupper fullt ut.

Pedagogerna arbetar aktivt för att ge varje barn förutsättningar att uttrycka tankar och åsikter inom utbildningen. Det synliggörs för vårdnadshavare genom Unikum, vår lärplattform. Där dokumenteras aktuella projekt kontinuerligt utifrån olika riktningar som projektet tar med hänsyn till barnens tankar och intressen.

På de förskolor där det saknats personal har det visat sig att barnens inflytande över utbildningen sjunkit. Fokus har legat på att hålla utbildning och undervisning igång och mycket tid har gått till att bibehålla rutiner. När personal fattats har undervisning och utbildning till stor del skett i helgrupp. Det är något som vi har sett under våren då vissa förskolor drabbat mer än andra under Covid-19 pandemin. På vissa förskolor har det varit det omvända, personalen har varit på plats men det har varit färre barn på plats.

Barnen har bjudits in att komma med tankar, förslag och synpunkter när det har arbetats med att t.ex. utveckla lärmiljöerna och många av barnens önskemål har varit möjliga att genomföra. Barnen har möjlighet att välja mellan olika planerade aktiviteter under dagen, men även välja att leka fritt ute eller inne. Det gör att barnen känner sig lyssnade på och får en upplevelse av att det är värt att framföra sina åsikter men även att barnen känner ansvar och är rädda om det de byggt eller skapat tillsammans. Detta märks genom barnens sätt att lyfta nya idéer samt att de tydligt talar om för varandra om någon är obetänksam.

Ett förskoleområde beskriver att fokus på barnens inflytande och att utgå från deras intresse har kommit i skymundan i de kommunövergripande utbildningsinsatser som

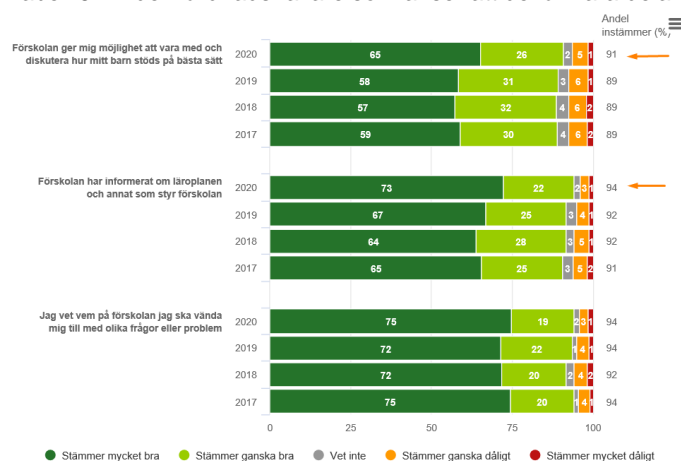
genomförts under året. Till viss del flyttades fokus till pedagogernas lärande och utveckling istället. Det gynnar troligen barnens utbildning och undervisning i slutändan men barns tankar och intressen blir inget som syns i dokumentationer och skattningar på samma sätt som tidigare år.

Ett utvecklingsområde som rektorerna beskrev i kvalitetsdialogen är att fånga upp alla barn. Inte bara de barn som syns, är kreativa och tar plats. Vi ska inte hålla tillbaka barn, men vi ska ha strategier för att alla ska kunna vara delaktiga och ha inflytande.

Förskola och Hem

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Tabell 5. Andel vårdnadshavare som anser att de får vara delaktig i stödet kring deras barn.



Tabell 6. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Förskolans utvecklingssamtal utgår från de nationella målen				X
Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktig i utvärderingen av utbildningen			X	X
Förskolan tar initiativ till ett samarbete med vårdnadshavare med flerspråkiga barn för att utveckla barnets flerspråkiga kompetens		X	X	

Tabell 7. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Arbetslaget diskuterar regelbundet förskolans kompensatoriska uppdrag		X		
Unikum används för att dokumentera och/eller informera vårdnadshavare om barnens utveckling			X	X
Förskolan har rutiner för att säkerställa att information utgår till vårdnadshavare som inte har kompetens eller tillgång till digitala verktyg		X	X	

Analys av förskola och hem

I Våga Visa utläser vi att 91% av vårdnadshavarna anser att de har möjlighet att vara med och diskutera stödet kring deras barn. Det är en höjning vilket är positivt. Analysen visar att detta beror på att utvecklingssamtalen genomförs med stöd av unikum där vårdnadshavare kan ta del av det som kommer att tas upp under samtalet, samt att de själva kan lägga till sådant som de vill samtala kring. Pedagogerna ger uttryck för att de samtalsmallarna i Unikum som skapats har gett en likvärdighet och säkerställer kvaliteten i förhållande till styrdokument och mål. En ytterligare anledning till det höga resultatet är att rektorn/pedagogerna tar vårdnadshavarnas oro på allvar och bokar in möten med dem när behov uppstår. Dessa möten följs upp och anteckningar förs under dessa som både delas ut till vårdnadshavare och pedagoger i barnets närhet. Under dessa samtal försöker de flesta förskolor ta med någon från ledningsgruppen (rektor, biträdande rektor eller arbetslagsledare) på mötet. Genom att någon från ledningsgruppen deltar kan förändringar/förbättringar ske snabbare, då önskemål, tankar mm inte stannar i arbetslaget. Det finns förskolor med lägre resultat. Förskolorna har uppmärksammat detta i sina analyser och ser förklaringen i hur de dokumenterar resultaten i Unikum. På de förskolorna har pedagogerna prioriterat att skriva och publicera gruppdokumentationer/lärloggar i Unikum före dokumenterandet av lärloggar för enskilda barn.

I de områden som har många barn från andra kulturer tas språk tillvara och en stor medvetenhet och kunskap finns hos pedagogerna vilket resulterar i att kommunikationen är god och förståelsen för förskolans arbete stor. I de förskolorna har det utvecklats ett interkulturellt förhållningssätt. En lång erfarenhet och kunskap kring mångkulturalitet innefattande språk och språkutveckling samt allas lika värde har visat sig vara en framgångsfaktor. Ett förskoleområde har fått statsbidrag för bättre språkutveckling i förskolan.

Det har däremot varit svårt att få vårdnadshavare att delta i föräldramöten eller samråd trots att de försökt med olika metoder. Det mest framgångsrika är föräldramöten i *drop-in* form då respektive avdelningar berättar mer om vad man har arbetat med och visar dokumentation från arbetet. Dessa *drop-in* tillfällen har varit uppskattade av vårdnadshavarna.

I vissa förskoleområden finns ett fåtal antal barn med annat språk än svenska som modersmål. Detta har medfört att flerspråkighet inte arbetas med i den utsträckning som skulle vara önskvärd. Genom kartläggning av barnens språkdomäner, vilket görs när barnen skolas in på förskolan, visar det sig att flera barn på dessa förskolor har olika språk i sin hemmiljö. Dessa uppmärksammas i nuläget inte. En annan anledning till att arbetet med flerspråkighet hamnar i skymundan är en viss okunskap hos pedagoger. I vissa områden är analysen, att trots att flera förskolor skattat det lågt, huruvida förskolan tar initiativ till ett samarbete med vårdnadshavare med flerspråkiga barn för att utveckla barnets flerspråkiga kompetens, så är det inte ett utvecklingsområde på dessa förskolor.

Förskolan har både ett kompensatoriskt uppdrag och ett uppdrag att komplettera hemmet. Inom skolan har man länge haft ett kompensatoriskt uppdrag, medan tidigare, innan vi låg under skollagen (2010), var fokus inom förskolan att man skulle komplettera hemmet. När vi nu har båda uppdragen så visar det sig att begreppen blandas ihop och att alla inte har klart för sig vad ett kompensatoriskt uppdrag innebär. Det visar sig också att man har olika förståelse för begreppet beroende på i vilket socioekonomiskt område man arbetar. Förskolor som ligger i socioekonomiskt starka områden har inte haft

diskussioner kring förskolans kompensatoriska uppdrag på samma sätt som i de socioekonomiskt svaga områdena, där de har valt att bl.a. förändra det språkutvecklande arbetet utifrån hur gruppammansättningen på de olika förskolorna ser ut. När andelen barn med annat modersmål än svenska överstiger en viss procent har de upptäckt att det inte fungerar att barnen automatisk lär sig svenska, då barnen inte kan "bada" i det svenska språket, och har då valt att förändra sina arbetssätt kring språkutveckling.

Användningen av Unikum och tempus är stor. 98% av vårdnadshavarna anger att de använder sig av lärplattformen för att ta del av sitt barns utveckling och lärande

Vi ser att många vårdnadshavare har varit inne i plattformen någon gång och vi ser även att ett fåtal är inne och läser relativt sällan. Anledningen till att användningen är hög beror på att unikum är den kanal som vi använder för dokumentationen kring barnets lärande och utveckling. Unikum används flitigt. På flera förskolor skriver varje arbetslag varje vecka en sammanfattning kring veckan som gått för att ge hemmen en bild av utbildningen som de sedan även kan fortsätta samtala om med sina barn i hemmiljön. Utvecklingssamtal förbereds och hålls med Unikum som utgångspunkt. Vårdnadshavarna tar del av det som skrivits kring sitt barns utveckling och lärande genom plattformen, och de kan även själva lägga till sådant som behöver tas upp. De vårdnadshavare som ej använder Unikum av språkliga skäl eller som saknar digitala verktyg, får informationen i pappersform eller med hjälp av tolk. Däremot saknas det nedskrivna rutiner för hur detta ska gå till på vissa förskolor. Andra förskolor har utformat en plan för att se till att information utgår till vårdnadshavare som inte har digital kompetens eller tillgång till digitala verktyg.

Övergång och samverkan

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Tabell 8. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Ja	Nej
Förskolan använder den process som är beskriven i Skolfyren i arbetet med barnens övergång till förskoleklass	x	
Förskolan använder den process som är beskriven i Skolfyren i arbetet med barnens övergång till fritidshem	x	
Barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling uppmärksammas särskilt vid övergång till annan avdelning, förskoleklass eller fritidshem	x	
Vi samverkar med förskollärare i förskoleklassen och fritidshemmet för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande	x	X

Analys av området övergång och samverkan

Inom detta område upplever flera rektorer att Coronapandemin har försvårat, då det varit svårt att träffas fysiskt. Överlämningssamtal har varit möjliga att genomföra digitalt och barn med särskilda behov har varit prioriterade. I vissa fall har man väntat

med övergången till efter sommaren. Barn och vårdnadshavare har fått träffa mottagande lärare och fritidspersonal utomhus och då har förskolorna fått varsitt tillfälle till detta. Konsekvensen blir att barnen inte träffar alla sina nya klasskamrater innan skolstart, men däremot fick de tillfälle att bekanta sig med personal och skolmiljö. Mycket har varit genomförbart men på lite annorlunda sätt.

Skolfyren, som är vårt ledningssystem, används fortfarande i huvudsak av de pedagoger som lämnar över barngruppen till skolan. Det vill säga att flertalet pedagoger på förskolan är sällananvändare och inte helt insatta i Skolfyrens rutin.

En brist som vi sett är att övergången till fritidshemmet inte alltid sker. Detta trots att många barn börjar på fritidshemmet innan de börjar i förskoleklassen. Det finns skolor som erbjuder förskolebarnen att besöka dem men det är inte så systematiserat som för förskoleklassen. Det är ett område som vi behöver stärka upp så barnen får möjlighet att besöka fritidshemmet innan de ska börja där. Under kvalitetsdialogen diskuterades denna fråga med nämndens ledamöter. Barnen går över till skolan den 1 juli vilket medför att vissa barn går på sammanslaget fritids som de senare inte ska visas i. För barnens skull vore det bättre om de kunde stanna kvar på förskolan fram till den 1 augusti istället. Då skulle de slippa vänja in sig i en miljö som de senare inte kommer att delta i. Det skulle kunna motverka otrygghet och ge barnen en bättre start i skolan. Att ändra detta skulle bli en ökad kostnad för kommunen men frågan är nu lyft och rektorerna fick möjlighet att diskutera den med ledamöter från nämnden.

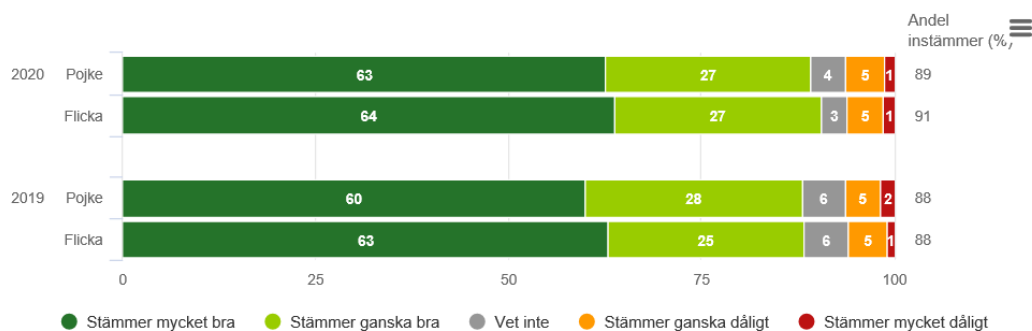
Uppföljning, utvärdering och utveckling

Alla som ingår i arbetslaget ska utifrån sina roller genomföra utbildningen i enlighet med de nationella målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen.

Tabell 9. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Varje barns utveckling och lärande följs, dokumenteras och analyseras kontinuerligt			x	
Resultat från uppföljningar, utvärderingar och analyser används för att utveckla förskolans kvalitet och därmed barnens möjligheter till omsorg, utveckling och lärande			x	x
Arbetslaget har kunskap om syftet med det systematiska kvalitetsarbetet			x	
Förskolan utvärderar kontinuerligt sin undervisning för att säkerställa att den utgår från läroplanen			x	
Förskollärare och barnskötare på förskolan får kontinuerlig kompetensutveckling utifrån respektive behov			x	

Tabell 10. Svar från föräldrar i kommunala förskolor. Förskolan dokumenterar mitt barns utveckling och lärande, Vågavisa-enkäten, våren 2020.



Tabell 11. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Ja	Nej
Är det systematiska kvalitetsarbetet något som påverkar hur du genomför ditt arbete under läsåret?	x	
Följer ni upp vårdnadshavares möjligheter till inflytande?	x	
Analyserar ni regelbundet, förutom kvalitetsdagarna era resultat i syfte att utveckla utbildningen inklusive undervisningen?	x	
Analyserna används till att vidta åtgärder för att förbättra utbildningen	x	

Tabell 12. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

Rektors ansvar	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Förskolans kvalitetsarbete är inriktat på att de nationella målen uppfylls				x
Rektorerna har organiserat så att det systematiska kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av förskollärare, barnskötare och annan personal				x
Förskolorna har rutiner för att arbetet med jämställdhet inkluderas i kvalitetsarbetet		x		
Rektorerna har säkerställt att vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet				x
Rektorerna följer upp undervisningen på förskolan utifrån de nationella målen				x

Analys av uppföljning, utvärdering och utveckling

Kvalitetsarbetet inom förskolan har utvecklats under året. Underlagen har reviderats och förskolorna har haft sina kvalitetsdagar på olika datum så att rektorer, biträdande och pedagogiska utvecklare har kunnat vara närvarande. Det närvarande ledarskapet har drivit utvecklingen framåt. Kommunens övergripande planerade satsning i systematiskt kvalitetsarbete uteblev pga. Covid-19 och behovet av kompetensutveckling hos pedagoger och ledning kvarstår. I synnerhet när det gäller att göra analys. Många uttrycker att det är svårt att göra analyser. Samtidigt ser vi hur både förskollärare och barnskötare analyserar sitt förhållningssätt till barnen genom de filmsekvenser som genomförs och därefter analyseras av både dem själva och andra. Vi ser också en dela-

kultur där personal visa varandra hur de kommit tillrätta med ett problem. Den mottagande förskolläraren eller barnskötaren får då möjlighet att analysera sin praktik mot sina kollegors. Vi är kanske inte framme, där alla vet vad och hur de ska analysera verksamheten på den egna förskolan, men vi har kommit en bra bit på väg.

Från 200901 har förändringen gjorts att barn till föräldralediga och arbetslösa fått vara 20 timmar på förskolan istället för 30. Anledningen till förändringen var att i princip alla vårdnadshavare som ingick i gruppen valde att lämna sina barn 30 timmar. Huvudmannen ville att alla barn i kommunen skulle *kunna* vistas 30 timmar i förskolan om behoven fanns. Det tillfördes dock inga extra pengar när vistelsetiden ökade vilket medförde att det var svårt att hålla samma höga kvalitet på utbildningen. Resultatet av den minskade tiden från 30 timmar till 20 timmar upplevs av personalen som positiv. Pedagogerna och rektorer vittnar om att detta har medfört att PUT (pedagogisk utvecklingstid) har kunnat genomföras i större utsträckning än tidigare då många vårdnadshavare har valt att lägga tiderna på tre eller fyra dagar. De säger också att det har gett ett lugn till de barn som är på förskolan långa dagar samt att det även har gynnat de barn som har särskilda behov. Det beslut som nämnden tog inför hösten 2019 har medfört att kvaliteten höjts. Det finns dock personal som anser att barnen mellan 4-5 år, för sin egen skull, borde få delta 30 timmar i förskolan.

Rektorer till de små förskolorna beskriver att förutsättningarna inte är lika för alla förskolor. Det är svårt att sätta in en vikarie för att möjliggöra att personalen kan gå ifrån barngruppen tillsammans för planering och reflektion. Det får stora konsekvenser för förskolornas ekonomier, som redan från början är väldigt sårbara för våra mindre förskolor. Lösningar hittills har varit att se till att det finns tid avsatt för reflektion på APT. Det upplevs att det sker för sällan, vilket gör att reflektionen inte blir motorn som driver det pedagogiska arbetet framåt. Likvärdigheten i förskoleutbildningen diskuterar vi ofta. I en kommun som Norrtälje, geografiskt utmanande men både glesbygd och tätort finns det många områden som behöver beaktas och kompenseras för. Måltidsorganisationen är ett sådant område som nu kommer att ses över för att skapa större likvärdighet. Kostnaderna för mattransporter för de förskolor som inte har tillagningskök är till exempel för höga för vad budgeten tillåter.

Under det gångna året har kompetensutvecklingen i huvudsak bestått av det obligatoriska nätverket kring undervisning och målstyrd planering. Många pedagoger har gett gott betyg till nätverket; det varit givande att få diskutera med andra och lärorikt att filma och titta på sin praktik under ledning av en uppskattad projektledare. Som en fortsättning av de obligatoriska nätverken var planen att ha frivilla nätverk där pedagogerna själva skulle välja vad de ville fördjupa sig i, detta sköts upp p.g.a. coronapandemin. Däremot har många påbörjat bokcirkel kopplat till projektet och läroplanen.

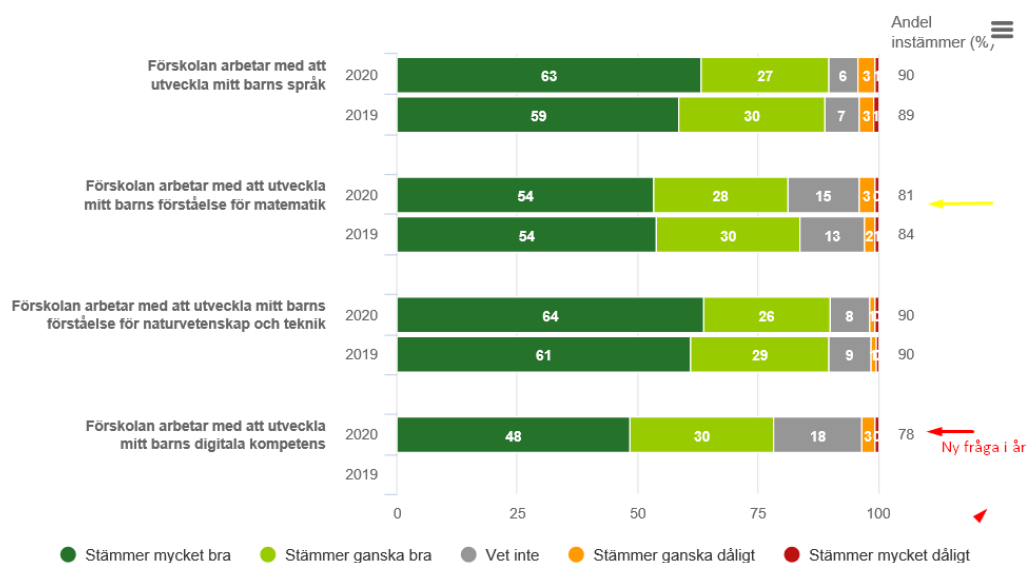
All personal har PUT (pedagogisk utvecklingstid) på förskolorna. Förskollärarna har det övergripande ansvaret för undervisningen och därför största delen av PUT tiden, som de även kan delegera till barnskötare vid behov. Hela arbetslagen medverkar under reflektionsmöten, i möjligaste mån. Alla deltar även vid personalmöten, kvalitetsdagar mm. Kvalitetsarbetet upplevs som meningsfullt och ju mer vi arbetar med dessa begrepp och ökar kompetensen desto mer ökar förståelsen för det systematiska kvalitetsarbetets betydelse för att man ska satsa på utveckling av det som behoven visar, och att det är för verksamhetens egen skull som pedagogerna på förskolan gör detta arbete.

Rutiner för ett aktivt och medvetet arbete med jämställdhet saknas, och likaså rutiner för att detta arbete ska inkluderas i kvalitetsarbetet. Vi kan se ett mönster kring brister med jämställdhetsarbetet för hela vår förvaltning, det gäller förskolan så väl som skolan. Jämställdhet är därför ett utvecklingsområde under kommande läsår. Arbete med jämställdhet sker, men inte medvetet. Detta beror på att vi saknar rutiner för det, både för arbetet och för uppföljning och utvärdering av den. Avsaknad av rutiner beror ofta på att ledningen inte haft detta område i fokus under året. Vi har under årets kvalitetsarbete fått syn på att jämställdhetsuppdraget inte bedrivs på ett medvetet sätt och det kommer därför att inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet framåt.

Förskollärares ansvar

Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och syfta till barns utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Förskollärare ska leda de målstyrda processerna och ansvara för undervisningen.

Tabell 13. Svar från föräldrar i kommunala förskolor. Vågavisa-enkäten, våren 2020



Tabell 14. Sammanfattande resultat från samtliga kommunala förskolor.

	Stämmer inte alls	Stämmer till viss del	Stämmer till stor del	Stämmer helt
Förskolläraren planerar (och har möjlighet att planera) undervisningen så att varje enskilt barn får ta del av läroplanens mål under sin tid på förskolan			X	
Förskolläraren planerar utbildningen på förskolan så att spontant uppkomna situationer tas tillvara i undervisningen av all personal			X	
Förskolläraren planerar och ansvarar för att undervisningen på förskolan bedrivs utifrån styrdokumentens krav				X

Förskolläraren utvecklar pedagogiskt innehåll och miljöer som inspirerar till utveckling och lärande			x	
Förskolläraren har tillräckliga kunskaper och resurser för att kunna utföra uppdraget i enlighet med de nationella målen			x	
Rollfördelningen på förskolorna är tydliggjorda av rektorerna			x	

Analys av förskollärarens ansvarsområden

Medvetenheten kring att förskollärare är ansvariga för undervisningen och att alla pedagoger deltar i genomförandet av den har utvecklats under året. Förskollärarna planerar enligt målen i läroplanen och spontana undervisningstillfällen tas tillvara under dagen. Utifrån de nätverk som alla pedagoger deltagit i under läsåret har arbetslagen fått en större förståelse för begreppen undervisning och utbildning samt för förskollärarens ansvar för den. Många rektorer/biträdande/pedagogiska ledare har prioriterat att vara med under arbetslagens reflektionstillfällen vilken har resulterat i att strukturer för möten följs och fokus hamnar på att undervisningen planeras utifrån de nationella målen. Under våren har ledning på vissa förskolor deltagit i reflektionsmöten via Teams pga Covid-19. Detta har medfört att ledningen kunnat närvara mer frekvent. Detta har varit positivt. Reflektionsmöten via teams har även medfört att pedagoger som arbetar hemifrån har kunnat vara med på dessa möten.

Skattningarna i matriserna i de olika förskolornas kvalitetsrapporter visar att de flesta pedagoger anser att förskollärarna tar sitt ansvar för undervisningen. Vad gäller utbildningen anser de att man delar på ansvaret. Skattningarna har blivit högre än förra året och den positiva utvecklingen beror troligen på den kammungemensamma satsningen med implementeringen av den nya läroplanen. Undervisnings- och utbildningsbegreppen har blivit tydligare för samtliga pedagogerna med hjälp av nätverk och litteratur, roller och ansvar har också tydliggjorts vilket troligen påverkat nöjdheten positivt. Vissa rektorer kan utläsa i kvalitetsrapporten samt utifrån samtal med arbetslagen att det råder en osäkerhet hos vissa förskollärare. En fortsatt diskussion kring förskollärarens ansvar över undervisningen och förskolläraren som ledare för sitt arbetslag behöver då föras.

Extraordinära händelser

Coronapandemin

Coronapandemin har påverkat och påverkar hela vårt samhälle, även våra förskolor. Det har funnits en oro för virusets påverkan samt ett uppdrag att ha möten i olika grupper digitalt, vilket tidigare har varit en utmaning, men som nu fått ett rejält lyft framåt. Trots detta så har barnen fått den utbildning de har rätt till. Många barn har i perioder varit hemma, eftersom inga som helst symptom på förkylning har tillåtits, samtidigt så har pedagogerna hittills varit relativt friska. Rektorerna har gjort dagliga riskanalyser och varit flexibla i sitt arbetssätt. Flera av rektorerna vittnar om att de har varit mer närvarande både psykiskt och fysiskt på sina förskolor, då många fysiska möten har ställts in eller skett digitalt utan restider mm. Vi är en stor kommun, där restiden kan vara lång. Ett arbetssätt som vi gärna tar med in i framtiden då digitala möten troligen kommer att varvas med fysiska möten. Rektorer har till liten del arbetet hemifrån och främst varit på

plats på kontor. De flesta tycker att det gått bra, medan vissa saknar de fysiska mötena med rektorskollegor. Många rektorer beskriver att de har utnyttjat tiden till ett närmare pedagogisk ledarskap när det till exempel inte varit fysiska möten på förvaltningen. De barn som har varit på förskolan har varit väldigt friska, eftersom inga lätta symptom på förkylning har tillåtits. Det är en stor skillnad mot tidigare och har upplevts positivt. Barnen är medvetna och har lärt sig mycket om till exempel handhygien.

Förskolorna vittnar om olika upplevelser av Coronapandemins påverkan:

Kvalitetsarbetet har haltat på vissa förskolor eftersom det varit bortfall av både barn och pedagoger, tillfälliga vikarier deltar inte i reflektioner och då har det hänt att de inte blivit av, överlämningen till förskoleklass har också sett annorlunda ut i år.

Pandemin har på andra förskolor inneburit att barn- och personalgrupperna ibland behövt organiserats om, till stor del har det fungerat väl och den positiva effekten är att barnen har hittat nya kamratrelationer och att personal har fått en större insyn i alla förskolans barn. Det har också inneburit en trygghet hos vårdnadshavare och barnen att det är förskolans ordinarie personal som på flera förskolor agerat "vikarier" på olika avdelningarna.

Undervisningen har fått förläggas utomhus till stor del, där inte lärmiljön alltid varit helt anpassad. Pedagoger har bytt avdelningar med kort varsel vilket skapat oro hos barn inom NPF spektra. Planerade teman har ställts in pga. för få barn eller pga. omflyttning inom förskolorna. Frånvaron hos personalen har varit ganska hög på ett par av förskolorna under våren, vilket resulterat i högre omsättning av olika vuxna i verksamheten. På förskolorna med frånvaro av ordinarie personal har den planerade utbildningen och undervisningen delvis frångåtts. Arbete i mindre grupper har ej alltid genomförts då personaltätheten sjunkit under perioder. Hög belastning har därmed legat på personalen på vissa förskolor under våren. Prioritet har varit att hålla utbildning och undervisning i gång och skapa en trygg, rolig och meningsfull plats för barnen att vistas i när världen utanför varit annorlunda.

Beslut om avveckling av förskolan Vega

Barn- och skolnämnden säger upp förskolan Vegas paviljonger i kvarteret Brännäset från och med den 1 juli 2021, och inga lokaler finns för att bedriva utbildningen vidare. Att paviljongerna var temporära var känt från början, men alla hade trott att det var möjligt att flytta in i andra lokaler. När vi tillslut uttömt alla tänkbara alternativ fanns ingen annan väg att gå än att ge besked om avveckling av förskolans verksamhet.

Flera pedagoger sade upp sig från sina tidigare arbeten i kommunen för att tillsammans starta upp Vega förskola, mitt i staden med närhet till kulturen våren 2018. Förskolan Vega har uppvisat hög kvalitet och har nöjda vårdnadshavare och medarbetare. För barnen är det en trygg och utvecklande utbildning mitt inne i staden. Med den bakgrunden har det påverkat barn, vårdnadshavare och pedagoger negativt. Pedagogerna är mycket professionella och låter inte beslutet gå ut över verksamheten, samtidigt som det finns en stor besvikelse och frustration över att inte kunna fortsätta bedriva denna förskola. Detta påverkar förtroendet negativt hos både vårdnadshavare och medarbetare, för tjänstemän och politiker och Norrtälje kommun som arbetsgivare. Vi riskerar att förlora personal med hög kompetens och som visat att de kan bedriva en kvalitativ förskoleutbildning, när Vega läggs ner. Det är personal som hela den kommunala förskoleutbildningen gynnas av då vi i de kollegiala samtalen tar del av varandras kunskaper. Det finns en plan för avveckling riktad till både vårdnadshavare och pedagoger. HR är ett stort stöd till pedagogerna.

Nedläggning av Hallsta förskolas lokal Valen

Hallsta västra förskoleområde består av tre förskolor med olika förutsättningar, förskolorna är olika stora och ur socioekonomiskt perspektiv skiljer sig upptagningsområdena mycket åt. På f.d. Hallsta förskola och Tallbackens förskola präglades läsåret av konsekvenserna som nedläggningen av förskolelokalen Valen (som hade för höga halter av radon) förde med sig. I mitten av september gjorde fastighetsavdelningen en radonmätning, som medförde att de fick med en veckas varsel lämna lokalerna och organisera förskolorna helt annorlunda än vad det var planerat. Den organisation som de fick överge var noga genomtänkt framförallt för att det skulle bli så bra som möjligt för det flertal barn som har större särskilda behov. Åtta av tolv avdelningar påverkades i olika hög grad av detta och för tre avdelningar blev det mer kännbart. Pedagogerna har gjort sitt bästa under rådande förhållanden men det har många gånger varit slitsamt och stressigt beroende på för ändamålet ej anpassade lokaler och på att det varit många barn med stora särskilda behov på samma avdelning. Det har skett ett nära samarbete med barn- och elevhälsan, men det har ändå varit stora utmaningar för pedagogerna.

Framgångsfaktorer

Vi har genom analysarbetet identifierat följande framgångsfaktorer:

- **Rektorernas nära ledarskap.** Engagerade och kompetenta pedagogiska ledare som alltid ser till barnens bästa.
- **Det kollegiala lärandet.** Det finns en god kultur att dela med sig och att lära tillsammans bland pedagoger och rektorer.
- **Unikum-** Kommunens digitala plattform underlättar och samlar kommunikation, information och systematiskt kvalitetsarbete. Likvärdigheten för barn och vårdnadshavare ökar.
- **Indelning av barnen i mindre grupper och superstrukturen.**
- **Kompetensutveckling.**
Gemensam satsning på implementeringen av läroplanen och utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet. Filmning av den egna praktiken. Nätverk.
Barnskötarutbildning på arbetstid.

Utvecklingsområden kopplade till uppsatta mål

Genom den resultatanalys som genomförts inom det systematiska kvalitetsarbetet har vi identifierat följande övergripande utvecklingsområden:

- **Systematiskt kvalitetsarbete.** Fortsatt implementering av läroplanen. Från teori till praktik. Målstyrd planering, analyser och utvärderingar för utveckling av utbildningen.
- **Hållbar utveckling**
Prioriterat område utifrån förskolornas kvalitetsrapporter är jämställdhet.
- **Digitala verktyg i en digital förskola.**

Öka likvärdigheten kring digitalt verktyg för en hållbar utveckling.

Systematiskt kvalitetsarbete.

Vi behöver fortsätta med att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet. Vi har gjort stora framsteg under året med implementering av läroplanen där personalen analyserat sin egen praktik. Vi ser dock att analysarbetet behöver uppmärksammas mer i arbetslagen. Det finns en osäkerhet i vad analysarbete är och vad det ska leda till. På ledningsnivå har det systematiska kvalitetsarbetet förstärkts under året. Det diskuteras mer frekvent och en samsyn i rektorsgruppen underlättar riktningen framåt. Kvalitetsrapporterna är mer analyserande än tidigare men vi behöver fortfarande utveckla arbetet med resultatanalys och hur vi går vidare i planeringen utifrån analyserna. Kvalitetdialogen med politikerna är en annan del som behöver fortsätta, men också utvecklas. Vi har en helt annan arena att stå på idag än tidigare och med fortsatt dialog kan vi arbeta fram en samsyn över hur förskolan i Norrtälje kommun ska bedrivas utifrån mål och resurser.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett begrepp som nu framhålls i Läroplan för förskolan och som kan ses som ett paraplybegrepp för många av de områden vi behöver fokusera på såsom; jämställdhet och överskridande normer, demokratiuppdraget, kompensatoriska uppdraget, stöd för språkutveckling av flerspråkiga barn. Hållbar utveckling innefattar även en god arbetsmiljö för pedagogerna och en framförhållning gällande lokaler. I princip samtliga förskolor har jämställdhetsarbetet som ett utvecklingsområde. Det är en brist som vi även ser i andra skolformer. Kreativa stöttande lärmiljöer samt barns delaktighet och inflytande framhålls som viktiga områden i kvalitetsrapporterna. Pedagogiska lärmiljöer inne och ute ska vara tillgänglig, kreativ och lustfylld för att stödja barnens egna initiativ, deras kunskaper och lust att lära sig, oavsett könstillhörighet. Inom förskolan behöver vi definiera vad hållbar utveckling kan vara i vår utbildning. Förskolornas eget kvalitetsarbete har också visat på att vi behöver arbeta mer medvetet inom jämställdhet.

Digitala verktyg i en digital förskola

Förskolorna i vår kommun har länge arbetat med digitala verktyg. Vår IKT grupp har stöttat med workshops och det finns lärspridare ute i organisationen. IKT gruppen består av minst en representant från varje förskoleområde. Gruppen träffas 1gång i månaden för att utbyta erfarenheter, tips, tankar och reflektioner kring användandet av digital teknik. Detta är ett pedagogiskt forum där utveckling och lärande står i fokus. Representanten/representanterna för respektive förskoleområde tar med sig inspiration från mötet och sprider vidare i sin organisation. Gruppen planerar och genomför utbildningar, genom workshops, utifrån de behov som finns i verksamheterna. På detta sätt sprids de kunskaper och kompetenser som finns i ett förskoleområde till de andra. Resultatet har blivit att många pedagoger har förstått sitt uppdrag och haft fantastiska lärsituationer med barnen. Förskolans kvalitetsrapporter visar att det finns en hög digital kompetens hos många pedagoger, men bristfällig hos andra. Detta leder till att alla barn eller barngrupper inte får tillgång till ett digitalt lärande vilket inte ger en likvärdig utbildning. Förskolornas eget kvalitetsarbete har också visat på att vi behöver arbeta mer medvetet med digitala verktyg för att det ska bli likvärdigt.